University Centre Saint-Ignatius Antwerp

Prinsstraat 14, 2000 Antwerp
Phone +32 (0)3/265 49 60
Fax + 32 (0)3/707 09 31

Dec. 2009
N° 6

Biannual/Halfjaarlijks
June/Dec.

Newsletter
Nieuwsbrief

CONTENT / INHOUD

Editorial / Voorwoord

International Projects

Nationale Projecten

Chairs and Scholarships

Publications / Publicaties

EDITORIAL / VOORWOORD p. 2

INTERNATIONAL PROJECTS p. 3

- **In Retrospect p. 3**
  - "Religion, Culture and Society" – summer school – August 30th-September 6th 2009
  - "The Roma in Europe" – public lecture – October 8th 2009
  - "The Paradox of Tolerance" – lecture series – October 28th, November 18th, December 9th 2009
  - "Politics of the Image" – art project week – November 9th-13th 2009

- **Upcoming p. 4**
  - "The Paradox of Tolerance" – lecture series – January 14th 2010
  - "Inherited Wealth, Justice and Equality" – international workshop – March 4th-6th 2010
  - "Africa, China and Europe: Trade and Development" – lecture and conference – April 21st and 22nd 2010
  - "E-Youth: Balancing between Opportunities and Risks?" – international workshop – May 27th and 28th 2010

NATIONALE PROJECTEN p. 6

- **Terugblik p. 6**
  - "Pausdom, verlichting en vooruitgang in de 18e en 19e eeuw" – lezing en boekvoorstelling – 20 oktober 2009
  - "De leerkracht als getuige en inspiratiebron" – congres godsdienstonderwijs – 17 november 2009
  - "In de marge: kinderen zonder papieren" – lezingenreeks – 19 november 2009
  - "Parochie en gemeenschap" – seminarie voor kerkverantwoordelijken – 19 en 20 november 2009
  - "Ziekenhuismanagement: de overdrijving nabij?" – congres – 21 november 2009
  - "Recht en religie" – studiedag – 3 december 2009
  - "De uitdagingen van het bisschopsambt" – lezing i.s.m. KVHU – 14 december 2009

- **Binnenkort p. 7**
  - "Missie in Afrika" – conferentie en toneelvoorstelling i.s.m. Toneelhuis – 22 januari 2010
  - "Wereldreligies. Oosterse godsdiensten als hedendaagse inspiratiebron voor de christelijke religie en rituelen" – lezing en studiedag pastorale verantwoordelijken hogescholen en universiteiten – 18 en 19 maart 2010
  - "Het publieke belang van religie en christendom" – lezing i.s.m. KVHU – 29 maart 2010
  - "Omgaan met moeilijke jongeren in de klas" – congres islamonderwijs – 29 april 2010
  - "Zorgen voor morgen? Verkleuring van de vergrijzing en nieuwe vormen van zorg en solidariteit" – studiedag en lezing – 10 mei 2010

CHAIRS and SCHOLARSHIPS p. 9

- UCSIA Chair – Paul Collier
- Leerstoel Jef Van Gerwen sj – Johan Verstraeten
- UCSIA Scholarships – Patricia Daily and Judith Polmann
- UCSIA-IJS leerstoel joods-christelijke verhoudingen – David Meyer

PUBLICATIONS / PUBLICATIES p. 10

- Faith and Media
- In-Between Spaces

Contact:

Barbara Segaert
Scientific Co-ordinator
barbara.segaert@ua.ac.be
Phone +32 (0)3/265 45 94
www.ucsia.org

EDITORIAL / VOORWOORD

Dear Reader,

The international project work of the last season was as usual initiated by the annual summer school. Two new guest lecturers added weight to the topic of religion and politics in Europe. The European Jesuit network came to Antwerp for a network meeting and a workshop on the precarious situation of the Roma in Europe. The lecture series on tolerance, started in June, was continued with lectures and workshops by three political philosophers who approached the topic from the angle of politics, religion and freedom of speech. For the first time attention was paid to the issue of arts and ethics with a project week involving lectures and art classes, prepared for by art academies and the museum sector in Antwerp, under guidance of the renown artist Alfredo Jaar. Two international workshops form the highlight of the coming season, one on inheritance, justice and equality and the other on ICT use by youngsters. Apart from that, a conference and public lecture will be devoted to the role of China in Africa and the trilateral dialogue with the EU. The Africa 'trilogy' is to be continued with a lecture by Paul Collier, holder of the UCSIA Chair and a conference on the missionary activities of the Society of Jesus in Congo and what development aid might mean today. This will be discussed in a panel with journalists and experts at the Bourla theater following the reprisal of the play 'Mission' in January. This project forms part of the national programme, which reached a high point last season with the conferences on management in the hospital sector which attracted over 150 professionals and on management of local church communities which was developed in response to a demand from the field. UCSIA pursues its tradition of organizing conferences for pastoral workers at universities and institutions for higher education and for teachers of religion in secondary education. For the first time a conference for teachers of Islam was organized last year and a second one is planned for April. Finally we draw your attention to another conference programmed for May on the issue of elderly care and how to accommodate new demands from new migrant elders.

Christiane Timmerman, Director of Academic Affairs, UCSIA
Luc Braeckmans, Deputy Director of Academic Affairs, UCSIA

Geachte lezer,

Op vlak van de internationale projectwerking werd het voorbije seizoen naar gewoonte ingezet met de zomercursus volgens de geijkte formule. Twee nieuwe gastdocenten zorgden voor een meer uitgesproken focus op religie en politiek binnen een Europese context. Het Europese jezuïetennetwerk SCRIBANI was te gast voor een netwerkvergadering en een workshop over de situatie van de Roma in Europa. De lezingenreeks over tolerantie, opgestart in juni, werd voortgezet met lezingen en workshops door drie politieke filosofen, die het thema vanuit de politiek, de religie en de vrije meningsuiting benaderden. Voor het eerst werd aandacht besteed aan kunst en ethiek met een projectweek bestaande uit lezingen en kunstateliers, uitgewerkt in samenwerking met de Antwerpse academies voor beeldende kunsten en de museumsector met wereldvermaard beeldend kunstenaar Alfredo Jaar. Twee internationale workshops vormen het hoogtepunt van de voorjaarsprogrammatie, een eerste over erfenis, gelijkheid en gerechtigheid en een tweede over het gebruik van ICT door jongeren. Daarnaast zal er in april een studiedag met avondlezing worden gewijd aan de rol van China in Afrika en de trilaterale dialoog met de EU. De focus op Afrika wordt voortgezet in een lezing door Paul Collier in het kader van de UCSIA-leerstoel en een conferentie over de missie van de Sociëteit van Jezus in Congo en de rol van ontwikkelingshulp vandaag met een debat met journalisten en onderzoekers dat doorgaat in de Bourla-schouwburg in aansluiting op de theatervoorstelling 'Missie', die daar in januari wordt hernomen. Dit laatste project kadert in de nationale werking, die in het voorbije najaar een hoogtepunt kende met de studiedagen over management in de ziekenhuissector die door meer dan 150 professionelen uit de sector werd bijgewoond en over bestuur en beheer van lokale kerkgemeenschappen die tegemoet kwam aan een vraag van het terrein. UCSIA zet de traditie voort van het inrichten van studiedagen voor pastorale verantwoordelijken van hogescholen en universiteiten en voor leerkrachten godsdienst uit het secundair onderwijs. Nieuw is de ontwikkeling van een studiedag voor leerkrachten islam. Tenslotte vestigen wij uw aandacht nog op een studiedag in mei over de verkleuring van de vergrijzing en hoe het ouderen(zorg)beleid kan inspelen op nieuwe noden van nieuwe allochtone doelgroepen.

Christiane Timmerman, Academisch Directeur, UCSIA
Luc Braeckmans, Academisch Onderdirecteur, UCSIA

INTERNATIONAL PROJECTS

In Retrospect

- *"Religion, Culture and Society" – summer school – August 30th-September 6th 2009*
  The UCSIA summer school aims to bring together a group of 30 young post-doctoral scholars and PhD students to reflect on the interconnectedness of religion, culture and society. To achieve its goal, the summer school established an intensive 6-day course programme including parallel workshop sessions to present the participants' ongoing (post-) doctoral research and to discuss the different research proposals with each other and the team of guest lecturers in an open and interdisciplinary atmosphere.
  In 2009 the team of guest lecturers consisted of Steve Bruce (professor of Sociology, University of Aberdeen), John Hutchinson (professor of Nationalism at the London School of Economics), Robert Hefner (professor of Anthropology at Boston University) and David Voas (Simon professor of Population Studies, Institute for Social Change, University of Manchester). With two new guest lecturers, Steve Bruce and David Voas, the thematic focus was on religion and politics in a European context. Key questions were amongst others: why and under what circumstances does religious identity become associated with national identity; why and how do church leaders take up secular political roles; how can we explain the value change in European countries; does 'fuzzy fidelity' explain this value change and can a new type of 'belonging' make up for the decrease in traditional religiosity in Europe?

- *"The Roma in Europe" – public lecture – October 8th 2009*
  In the framework of a meeting of the SCRIBANI network, a Jesuit reflection forum for social justice in Europe, UCSIA organized a lecture on the situation of the Roma in Europe, which was attended by Roma representatives, social workers, researchers and the broader audience.
  Tommaso Vitale, a sociologist of the University of Milan involved in field research on the Roma, opened the session with images of Roma communities. The general perception of the Roma is one of extreme poverty, shanty towns and folk tradition. In every town of Europe we find heterogenic, but segregated Roma groups whose societies are marked by stratification, strong kinship relationships (through worldwide endogamous marriages), affiliation to various religions (Evangelical, Orthodox and Muslim) and a great ability to adapt by using combined resources from their surroundings. The level of anti-gypsy sentiment in Europe is surging (even among those – many of them highly educated – claiming to be tolerant towards other ethnic differences). Regional differences in attitudes are partly inspired by the local policy approach (more aggressive policing, eviction and segregation strategies fueling negative perceptions). Roma support groups tend to offer aid and assistance without structural solutions and their paternalistic approach undermines the dignity and autonomy of the Roma.
  Ivan Ivanov, as executive director of the European Roma Information Office (ERIO), explained its role and function. ERIO was established four years ago by members of the European Parliament and experts on Roma issues, following the European enlargement, out of a concern that the Roma issue, considered an Eastern European matter, would now attain Western Europe. ERIO's initial aims of advising policy makers and informing Roma communities of European regulations, evolved towards advocacy against racism and discrimination, networking and capacity building with input from the Roma themselves and non-Roma social support services.

- *"The Paradox of Tolerance" – lecture series – October 28th, November 18th, December 9th 2009*
  UCSIA investigates the paradox of tolerance in a lecture series comprising five sessions. An introductory lecture (in Dutch) on June 17th, was followed by three lectures in the fall of 2009 on Oct. 28th (politics), Nov. 18th (religion) and Dec. 9th (law) and will conclude with a theological lecture on Jan. 14th 2010.

  Tolerance: Conceptual Frame and the Political Perspective (October 28th 2009)
  by Rainer Forst, professor of Political Theory and Philosophy at Johann Wolfgang Goethe University, Frankfurt, Germany (respondent Tim Heysse, Political Philosophy, K.U.Leuven)
  In this second lecture of the tolerance series Rainer Forst explained his theory of tolerance as a political concept. He illustrated this by means of historical facts and contemporary issues. Tim Heysse presented a response. The session was attended by about 50 participants, amongst whom some doctoral students in the political philosophy.

Tolerance from a Religious Perspective (November 18th 2009)
by Susan Mendus, professor of Political Philosophy and a member of the Morrell Centre for Toleration at the University of York, United Kingdom (respondent Guy Vanheeswijck, Philosophy, University of Antwerp)
In this third session Susan Mendus treated the topic of tolerance from a religious angle. She put forth her argument that the historical evolution of liberalism makes us incompetent to understand how religious motives may inspire violent acts such as 9/11. Guy Vanheeswijck presented a response.

Toleration and Freedom of Expression (December 9th 2009)
by Glen Newey of the School of Politics, International Relations and Philosophy, Keele University, UK (respondent Jochum Vrielink, anthropology of law, K.U.Leuven)
For Glen Newey freedom of speech is linked to freedom of association. It is an indispensible condition for political and societal participation. He tries to overcome the apparent paradox of the inviolable right to free speech versus the widespread practice of restriction. Jogchum Vrielink presented his research on Belgian anti-discrimination regulation for scrutiny through Newey's theory.

All three guest speakers lectured in a master class within the philosophy department at the University of Antwerp and Mendus and Newey gave an additional workshop at the Higher Institute for Philosophy at the K.U.Leuven.

- *"Politics of the Image" – art project week – November 9th-13th 2009*
  In its aim to stimulate critical reflection on culture, religion and justice in contemporary society, UCSIA invited artist Alfredo Jaar for a project week in Antwerp. His work incites a reflection on arts and ethics, power of the image and the role of the artist in the world today. He gave two widely attended public lectures at the University of Antwerp and M HKA and an intensive workshop to 22 art and art philosophy students at the Royal Academy of Fine Arts.
  Alfredo Jaar was born in Chili in 1956 and moved to New York in 1982. He studied architecture and film and is famous for his monumental photographical work. His oeuvre focuses on injustice, such as poverty, exploitation, violence, war and genocide. The power of his photos and installations resides in the fact that he represents people, such as labourers, refugees, victims of mass murder, as proud, strong and self-conscious individuals, notwithstanding their desperate condition.
  Alfredo Jaar is active in three domains: exhibitions in the arts sector, art education and public interventions. He approaches the field as an architect by engaging in a preliminary prospection of the local physical and social geography. On invitation of municipalities or social organisations he realises architectural interventions that highlight a social problem. His work thus acquires a political dimension. He puts the human condition and the confrontation with human suffering central in his oeuvre and interrogates the power of the image to represent this. His project on the Rwandan genocide demonstrates this.

Upcoming

- *"The Paradox of Tolerance" – lecture series – January 14th 2010*
  In this last session of the 'tolerance' lecture cycle, James Hanvey sj of the Department of Systematic Theology of Heythrop College in London, will present a theological approach under the title 'Tolerance and the Patience of God'.
  On the one hand there seems to be something virtuous and necessary regarding tolerance and yet religion has shown itself to be very intolerant and many have sought a religious legitimization for their actions of intolerance. On the other hand, an interesting (and underdeveloped theme in theology) is the idea of God's patience, which must be linked to the questions of justice and truth. The whole idea of patience as a theological reality must also be tied to soteriology and eschatology. In a sense, it is the way in which God allows time and works within history and human freedom, recognizing without condoning, human limitation and mistake – indeed disastrous sinfulness – yet gives time and space for change. How can this be reconciled with demands of justice and truth? So, is there a soteriological understanding of tolerance and does the eschatological context create space for tolerance or does it always remain somehow a necessary imperfection which can lead to dangerous compromises – a true or false virtue?
  Jacques Haers sj of the Theology Department of K.U.Leuven will provide a response.

- *"Inherited Wealth, Justice and Equality" - international workshop – March 4th – 6th 2010*
  UCSIA organizes together with Guido Erreygers (University of Antwerp) and John Cunliffe (University of Warwick) the international workshop 'Inherited Wealth, Justice and Equality' at the University of Antwerp. This programme brings together an interdisciplinary group of around 15 internationally established scholars

in different fields of the social sciences to address the different views and their conceptual foundations regarding inheritance (taxation) and issues of justice and equality. More specifically, contributors will be asked to present, from their particular area of expertise, their views on the distribution and transmission of wealth in society, inheritance of wealth in relation to conceptions of justice and equality, the implications for social policy and to respond to the different and competing views expressed by other contributors.

- *"Africa, China and Europe: Trade and Development" – lecture and conference – April 21st and 22nd 2010*
  Nowhere in the world is China's rapid rise to power more evident than in Africa. From multi-billion dollar investments in oil and minerals to the influx of thousands of merchants, labourers and cheap consumer goods, China's economic and political reach is redefining Africa's traditional ties with the international community. China's deepening re-engagement with the African continent has been relatively neglected in academic and development policy circles. In particular, the concrete ways in which different Chinese actors are operating in different parts of Africa, their political dynamics and implications for African development as well as Western views of this phenomenon, have yet to be explored in depth. Will the emerging relationship between China and Africa be that of a development partner or economic competitor? In 2006 the EU declared the improvement of cooperation with China on Africa policies a priority for the EU-China Strategic Partnership. A communication entitled *The EU, Africa and China: Towards Trilateral Dialogue and Cooperation* set out the priorities, objectives and guiding principles for this cooperation in October 2008. It propounds 'a pragmatic and progressive approach of practical cooperation on the ground' with a focus on identifying the role civil society can play in achieving such results-oriented pragmatic cooperation between the EU, China and Africa.
  This topic will be investigated in a lecture at UA with keynote speaker Dr. Ian Christopher Taylor, professor in politics in Africa at the School of International Relations, University of St. Andrews and a panel debate with e.g. Lionel Vairon, director of CECE Consulting and president of the European Institute for Culture and Development, former Asia correspondent for 'Jeune Afrique' and professor of Economic Geography of the Far East at the Sorbonne. The ensuing conference, developed in cooperation with the Euro-China Centre of the University of Antwerp Management School and the Institute for Development Policy and Management of the University of Antwerp, will elaborate on the role of China as an international investor, the impact of Chinese trade on Africa and governance and development.

- *"E-Youth: Balancing between Opportunities and Risks?" – international workshop – May 27th and 28th 2010*
  UCSIA and MIOS, the research group on Media and ICT in Organisations and Society of the University of Antwerp, organize a two-day international, multidisciplinary conference on children, adolescents & ICT. This conference will focus on national and international research dealing with social, cultural, economic, legal, psychological and ethical issues regarding young people's uses of various internet applications and mobile telephony. Invited keynote speakers will give overviews of problems, progress and prospects in key areas:
  - Jos de Haan, professor of ICT, Culture and Knowledge Society at Erasmus University Rotterdam and a senior researcher at the Social and Cultural Planning Office (SCP) in The Hague
  - Sonia Livingstone, professor of social psychology in the Department of Media and Communications at the London School of Economics and Political Science
  - Yves Poullet, professor at the Faculty of Law of the University of Namur (FUNDP) and Liège (ULg) and head of the 'Centre de recherches informatique et droit' (CRID)
  - Peter Smith, professor and head of the Unit for School and Family Studies, Department of Psychology at Goldsmiths, University of London
  - Patti M. Valkenburg, professor in the Amsterdam School of Communications Research ASCoR and director of CCAM (Center for Research on Children, Adolescents and the Media)
  - Seounmi Youn, associate professor in the Department of Marketing Communication at Emerson College in Boston

NATIONALE PROJECTEN

Terugblik

- *"Pausdom, verlichting en vooruitgang in de 18e en 19e eeuw" – lezing en boekvoorstelling – 20 oktober 2009*
  Een 85-tal belangstellenden woonden deze lezing bij van professor Philippe Levillain (Universiteit Paris X – Nanterre) bij. Hij stelde dat Benedictus XVI de eerste paus is die de moderniteit met ratio en wetenschap benadert. Professor Paul Pelckmans (Universiteit Antwerpen) stelde vervolgens het boek *Les Philosophes et leurs Papes* (2009, Rodopi) voor. De 'Amitiés Françaises Antwerpen' steunden deze lezing.

- *"De leerkracht als getuige en inspiratiebron" – congres godsdienstonderwijs – 17 november 2009*
  Een 180-tal leraren woonden het jaarlijkse congres voor rooms-katholieke godsdienstleerkrachten bij. In 2009 werd er gekozen voor het thema 'de getuige'. Tijdens het programma werden de resultaten gepresenteerd van het onderzoek van dr. Theo van der Zee 'Inspirerende leerkrachten en geïnspireerde leerlingen: waar draait het om?' en het empirisch onderzoek van theoloog Didier Pollefeyt en norbertijn Chris Jeunen. In de namiddag konden de leerkrachten het thema van het congres – de leerkracht als getuige en inspiratiebron – en de onderzoeksresultaten in workshops verder uitdiepen en toetsen aan de dagelijkse realiteit.

- *"In de marge: kinderen zonder papieren" – lezingenreeks – 19 november 2009*
  Aan de vooravond van de twintigste verjaardag van het VN verdrag voor de rechten van het kind, wijdde UCSIA de laatste sessie van de vierdelige lezingenreeks 'In de marge' over doelgroepen die onderbelicht blijven in het beleid, aan het thema 'kinderen zonder papieren' met lezingen van Wouter Vandenhole (UNICEF leerstoel kinderrechten van de faculteit rechten van Universiteit Antwerpen) en Ilse Derluyn (vakgroep orthopedagogiek van de Universiteit Gent), gevolgd door een paneldebat met vertegenwoordigers van de Beweging van Kinderen zonder Papieren, het Lokaal Overlegplatform voor Gelijke Onderwijskansen, Dokters van de Wereld en Vluchtelingenwerking voor Jongeren JOBA. De discussie werd geleid door Christiane Timmerman, directeur van het Centrum voor Migratie en Interculturele Studies van de Universiteit Antwerpen. CeMIS en de UNICEF-leerstoel realiseerden onlangs een gezamenlijk onderzoek rond deze thematiek (gepubliceerd bij Intersentia onder de titel 'Kinderen zonder papieren: feiten en rechten').

- *"Parochie en gemeenschap" – seminarie voor kerkverantwoordelijken – 19 en 20 november 2009*
  Het derde seminarie over de territoriale pastoraal in Vlaanderen georganiseerd i.s.m. de Pastorale Dienst van Universiteit Antwerpen werd bijgewoond door een 70-tal kerkverantwoordelijken uit alle Nederlandstalige bisdommen. De focus lag deze keer niet op herstructureringen binnenin, maar op de nieuwe vormen van christelijke gemeenschap aan de rand van de Kerk of bloeiende gemeenschappen binnen de Kerk, zoals Maartensdijk (Nederland). Welke religiositeit beleven zij en wat verwachten zij daarvan? Vinden we daar stimuli voor een vernieuwing van het traditionele christendom in parochiegemeenschappen?

- *"Ziekenhuismanagement: de overdrijving nabij?" – congres – 21 november 2009*
  Een 160-tal personen woonden de studiedag bij die was gewijd aan de gevolgen en de drijfveren van het toenemende 'vermanagen' van de gezondheidszorg. De verschillende sprekers bekeken elk vanuit hun perspectief aan welke voorwaarden de transplantatie van een bedrijfscultuur naar het ziekenhuis moet voldoen om het eigen karakter van de zorg te respecteren. Tevens bood UCSIA met dit programma een platform voor reflectie voor alle personeelsleden in de ziekenhuizen en de mogelijkheid om dit probleem onder de aandacht van management en beleid te brengen.

- *"Recht en religie" – studiedag – 3 december 2009*
  In het kader van de 200ste verjaardag van de Napoleontische kerkfabriekenwetgeving organiseerde UCSIA in samenwerking met het Centrum voor Religie en Recht van de Vrije Universiteit te Amsterdam en de Universiteit Antwerpen de studiedag 'Rechtsvormen voor religies: bestuur en beheer van lokale geloofsgemeenschappen'. Het programma focuste vooral op de juridische aspecten van het materiële beheer en de verschillende mogelijke rechtsvormen (historisch, juridisch). Naast een drietal lezingen werden drie parallelle workshops aangeboden waarin actuele knelpunten aan de orde kwamen zoals de

interne regels van de religie versus de overheid, co-gebruik van het kerkgebouw, opdracht en juridische taak van de kerkfabriek, kerkasiel en politierecht.

- *"De uitdagingen van het bisschopsambt" – lezing i.s.m. KVHU – 14 december 2009*
  Monseigneur Johan Bonny, bisschop van Antwerpen, zette tijdens deze lezing zijn visie uiteen op de uitdagingen van het bisschopsambt vandaag.

Binnenkort

- *"Missie in Afrika" – conferentie en toneelvoorstelling i.s.m. Toneelhuis – 22 januari 2010*
  Bij de 50ste verjaardag van de Congolese onafhankelijkheid, op 30 juni 2010, past een reflectie over de bijdrage aan ontwikkeling die de Sociëteit van Jezus in haar missieactiviteiten heeft geleverd. Welke ondersteuning is er vandaag nodig? De jezuïeten waren bijzonder actief op het vlak van opvoeding en onderwijs, die zij als motor van de ontwikkeling van Congo zagen. Ze richtten er de eerste colleges en hogere opleidingen op en stichtten de eerste universiteit 'Lovanium', die in 1955 door de universiteit van Leuven werd overgenomen. De maatschappelijke betekenis van deze aanwezigheid in de voormalige kolonie laat zich niet eenvoudig analyseren. Vaak wordt deze episode louter ideologisch beoordeeld zonder veel aandacht voor de feiten. De studiedag geeft ruimte aan een genuanceerde analyse waarbij de uitdagingen van vandaag het uitgangspunt zijn voor een nieuwe benadering met lezingen door Ludwig van Heucke sj, Missieprocuur, Martin Ekwa sj, secretaris-generaal van het 'Centre d'action pour dirigeants et cadres d'entreprise chrétiens au Congo' (Cadicec), Anicet Nteba sj, Pontificale Universiteit Gregoriana Rome, Peter Verlinden, VRT-journalist en een paneldebat o.l.v. Gie Goris (MO magazine) met Filip Reyntjens (Universiteit Antwerpen) Tom de Herdt (Universiteit Antwerpen-IOB), Walter Zinzen, Guy Poppe, Jo Deneckere M.Afr. en Ludwig Van Heucke sj. Door de samenwerking met Toneelhuis wonen de deelnemers aansluitend de theatermonoloog Missie bij (auteur David Van Reybrouck, acteur Bruno Vanden Broecke).

- *"Wereldreligies. Oosterse godsdiensten als hedendaagse inspiratiebron voor de christelijke religie en rituelen" – lezing en studiedag pastorale verantwoordelijken hogescholen en universiteiten – 18 en 19 maart 2010*
  In samenwerking met de Pastorale Dienst van de Universiteit Antwerpen nodigt UCSIA dr. Peter Baekelmans, scheutist (Nanzan University) en dr. Francis Britto, jezuïet (Sophia University) uit. Samen met prof. dr. Bert Brouckaert, K.U.Leuven en prof. dr. Jacques Scheuer sj, Université Catholique de Louvain, onderzoeken ze wat de basis vormt van oosterse levensbeschouwingen zoals het boeddhisme en het hindoeïsme. Kan deze basis het westerse christendom inspireren om het geloof en de eigen rituelen te verdiepen in een seculier geworden omgeving zonder dat men syncretisme of verlies van eigenheid moet vrezen? Het doelpubliek van deze studiedag zijn alle professionelen die rond christelijke liturgie en rituelen werken.

- *"Het publieke belang van religie en christendom" – lezing i.s.m. KVHU – 29 maart 2010*
  Prof. dr. Erik Borgman doceert theologie van de religie aan de Universiteit Tilburg. Hij onderzoekt de maatschappelijke betekenis van religieuze tradities, meer specifiek de christelijke traditie, en de religieuze betekenis van de publieke sfeer.

- "*Omgaan met moeilijke jongeren in de klas" – congres islamonderwijs – 29 april*
  In opvolging van een eerste studiedag voor leerkrachten islam in het secundair onderwijs in april vorig jaar, bereidt de stuurgroep, bestaande uit de drie onderwijsinspecteurs, samen met UCSIA , een tweede studiedag voor over hoe om te gaan met moeilijke jongeren in de klas, een thema dat door de meer dan 150 deelnemers vorig jaar naar voren werd geschoven als prioritair in hun professionele opdracht.

- *"Zorgen voor morgen? Verkleuring van de vergrijzing en nieuwe vormen van zorg en solidariteit" – studiedag - 10 mei 2010*
  Het aantal allochtone ouderen neemt snel toe. De principes van gelijkheid en eigen verantwoordelijkheid maken een hernieuwde reflectie over ouderen(zorg)beleid en -voorzieningen noodzakelijk. De komende jaren zal de bestaande structuur moeten worden aangepast. Ook allochtone ouderen willen blijven participeren in de samenleving en dat noopt tot nieuwe initiatieven die de sociale infrastructuur versterken en ontmoetingen en solidariteit tussen generaties en culturen mogelijk maken.
  De 'vermaatschappelijking' van de zorg vraagt om een kleinschalige aanpak op het niveau van een buurt of wijk. De diensten voor verschillende doelgroepen inzake "care and cure" worden er gebundeld. Dergelijke lokale zorgverlening doorbreekt de segregatie en komt de leefkwaliteit ten goede.

De ouderenzorg zal ook oog moeten hebben voor de rol van betaalde en vrijwillige arbeid voor en door senioren en voor de ondersteuning van mantelzorgers, vermits allochtonen informele mantelzorg verkiezen boven professionele zorg. Sociaal kwetsbare ouderen, waaronder veel allochtonen, verdienen aandacht. Het ouderenbeleid moet ook rekening houden met ethische kwesties en zingeving.
Deze studiedag richt zich tot iedereen die werkt in de ouderenzorg in Vlaanderen (personeel van rusthuizen, thuiszorg en andere dienstverlening aan ouderen) en/of begaan is met de integratie van minderheden (beleidsverantwoordelijken, allochtone zelforganisaties), de ouderen zelf en hun mantelzorgers.
Het programma omvat lezingen over demografische tendensen in Vlaanderen en maatschappelijke en zorgethische implicaties van veelkleurige vergrijzing. Daarnaast zal er aandacht zijn voor de vragen en noden van ouderen door middel van een panel met 'ervaringsdeskundigen' uit lokale Joodse, Marokkaanse, Turkse, Afrikaanse en Chinese gemeenschappen. Een tweede panel met experts uit de zorgsector zal alternatieve vormen van dienstverlening zoals woonzorgzones, wijkgezondheidscentra en thuiszorgdiensten bespreken.

Voor inschrijving neem contact op met marijke.celis@ua.ac.be
tel.: 03/265.49.60 of fax: 03/707.09.31

CHAIRS AND SCHOLARSHIPS

- **UCSIA Chair** – *Paul Collier – lecture – November 15th and 16th 2010*
  Prof. dr. Paul Collier will hold the UCSIA Chair at the University of Antwerp. He is professor of Economics at the Oxford University Economics Department and director of the Centre for the Study of African Economies.
  Prof. Collier's areas of expertise are governance in low-income countries, especially the political economy of democracy, economic growth in Africa, economics of civil war, aid, globalization and poverty. He is an influential scholar, author of the acclaimed *The Bottom Billion* (OUP, 2007) and senior adviser to Blair's 'Commission on Africa'.
  At the University of Antwerp, prof. Collier will read a public lecture, direct a doctoral seminar and teach a master class.

- **Leerstoel Jef Van Gerwen sj** – *Johan Verstraeten – lezing – 11 februari 2010*
  Prof. dr. Johan Verstraeten zal een lezing geven over 'Leiderschap door wijsheid. Spiritualiteit als onmisbare inspiratiebron'. Hij is hoogleraar aan de Onderzoekseenheid Theologische Ethiek van de K.U.Leuven en voert onderzoek uit over spiritueel leiderschap en de sociale leer van de Kerk. Professor Verstraeten toont aan dat leiderschap meer vereist dan managementtechnieken en dat het gekenmerkt wordt door wijsheid, zelfkennis, vertrouwen, betrokkenheid op medewerkers en vooral, het scheppen van een klimaat waarin medewerkers leiderschap kunnen ontwikkelen.

- **UCSIA Scholarships** – *Patricia Daily and Judith Polmann*
  The University of Antwerp has awarded an UCSIA-scholarship to:
  - dr. Patricia Daily (assistant professor of English and Comparative Literature, Columbia University, New York, USA) for a research project "Hadewijch: Brill Companion and English Translation of the Collected Works"
  - dr. Judith Polmann (Instituut voor Geschiedenis, Universiteit Leiden) for a project "Religion, Remembrance and Identity in the 17th Century"

  Both scholars will stay at the University of Antwerp in the Spring of 2010.

- **UCSIA-IJS leerstoel joods-christelijke verhoudingen** – *David Meyer – lezing (in het Frans) – 11 februari 2010*
  In het kader van de leerstoel voor joods-christelijke verhoudingen, die UCSIA i.s.m. het Instituut voor Joodse Studies van de Universiteit Antwerpen inricht, zal rabbijn David Meyer (licentiaat in de wiskunde, master in de sociale wetenschappen en master in de Hebreeuwse en Joodse Studies, EHESS, Parijs, University of London en Leo Baeck Rabbinical Seminary of London) in dialoog treden met kanunnik Hendrik Hoet (theoloog, bisschoppelijk vicaris van het bisdom Antwerpen verantwoordelijk voor oecumene en interreligieuze dialoog en kerkelijk assistent van de Sint-Egidiusgemeenschap in België) over 'Les Versets douloureux – Bible et Evangile entre conflit et dialogue'. Vanuit hun respectievelijke ervaring met interreligieuze dialoog, naar aanleiding waarvan rabbi Meyer samen met Yves Simoens sj en Soheib Bencheikh het boek *Les Versets douloureux – Bible, Evangile et Coran entre conflit et dialogue* schreef (Lessius, 2008) terwijl kanunnik Hoet samen met dialoogpartners imam Jamal Maftouhi en rabbijn Aharon Malinsky gesprekstof leverde voor het boek *Trialoog. Hoopvolle stemmen voor een angstige tijd* geschreven door Jan De Volder (Lannoo, 2005), wagen zij zich aan de 'pijnlijke verzen' van hun respectievelijke schriftculturen, vervat in de Thora en het Evangelie. Met 'pijnlijke verzen' worden die verzen bedoeld waarin gewag wordt gemaakt van geweld, haat en verwerping van de andere en zijn traditie.

PUBLICATIONS / PUBLICATIES

- *Media and Faith*

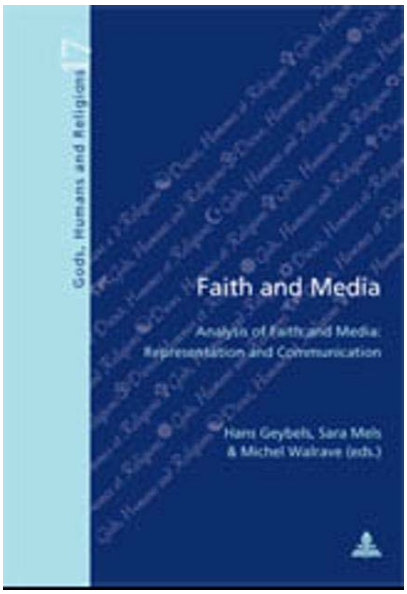

In the past, ideologies and religions had a real impact on the media. In the current era of mass media and communication strategies, perception takes priority over identity and new questions arise: how to introduce faith and religion in a pluralizing and detraditionalizing world? What possibilities are offered by the new media? How can technical innovations be incorporated in church communication?
Following the conference 'Belief in the Media' of April 2007, this publication focuses on the gap between the language of faith and the language of the general media. The different contributors analyse the historical changes and challenges the Catholic Church and other faiths and denominations are presented with in regard to their social communication and media strategies. It is not only the relationship of religious institutions with the media that is at stake, but also the way in which the media covers topics concerning the Middle East, Muslim immigrant populations in Europe, the World Youth Day. Journalists have to find new ways to get a grip on these issues too.

- *Minorities*

The relation between Europe and the Middle East has been important, yet tumultuous for more than a thousand years. In both regions, Europe and the Middle East, religious minorities found their place and often stayed connected through historical and/or religious ties to the other region.
Several large Christian communities remained in the Middle East after the islamization of the region. Recent migration flows from Mediterranean countries brought Islam back into Europe. Muslim communities with diverging regional and ideological backgrounds are becoming more and more part of the European landscape. The influence of globalization has given way to a shift in the position of minorities in their relationship to the majority culture, in which religion is played out as a key element. This publication is based on the conference UCSIA organised in December 2007 with contributions of scholars on different aspects of the subject matter including the politics of religious diversity, religion and ethnic identity, migration, conversion, virtual communication, European Islam and feminine minority discourse.